

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnallisesta kodin-
hoitoavusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa ammatillisen peruskoulutuksen järjestäminen myös väliaikaisesti kunnallisesta kodinhoitoavusta annetussa laissa tarkoitetuissa kodinhoitajia kouluttavissa oppilaitoksissa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 alusta, ja sitä sovellettaisiin vuosina 1982—1985 aloitettavaan koulutukseen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Väliaikaisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta säädetään eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain 49 a §:ssä (409/79), metsäoppilaitoksista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 19 a §:ssä (410/79) ja invalidien väliaikaisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa (411/79). Mainittujen säännösten mukaan oppilaitoksen ylläpitäjä, joka valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti ja ammattikasvatushallituksen luvalla järjestää ammatillista peruskoulutusta väliaikaisesti, saa valtionosuutena varat yksinomaan tästä koulutuksesta aiheutuviin käyttökustannuksiin, joihin luetaan myös tästä koulutuksesta aiheutuvat perustamiskustannukset.

Valtion oppilaitoksissa vastaavasti järjestettävästä koulutuksesta on voimassa asetus eräistä ammatillisen peruskoulutuksen väliaikaisista järjestelyistä valtion ammatillisissa oppilaitoksissa (412/79). Sen mukaan väliaikaista ammatillista koulutusta järjestetään ammattikasvatushallituksen luvalla ja noudattaen soveltuvin osin, mitä valtioneuvosto on eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain 49 a §:n nojalla päättänyt. Valtioneuvoston päätös eräistä ammatillisen peruskoulutuksen väliaikaisista järjestelyistä (434/79) on annettu huhtikuussa 1979.

Mainittujen säännösten nojalla voidaan jär-

jestää ammatillista peruskoulutusta kaikissa muissa ammattikasvatushallituksen alaisissa keskiasteen oppilaitoksissa paitsi kunnallisesta kodinhoitoavusta annetussa laissa tarkoitetuissa kodinhoitajia kouluttavissa oppilaitoksissa. Kodinhoitajakoulutusta koskevat säännökset sisältyvät kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain 6 ja 17—21 §:ään.

Kevätistuntokaudella 1981 on annettu hallituksen esitys sosiaalihuoltolaiksi (hall. es. 102/1981 vp.). Siinä ehdotetaan kumottaviksi kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain muut kuin tarpeelliset koulutusta koskevat säännökset. Lain nojalla toimii kolme kodinhoitajia kouluttavaa oppilaitosta, joita ylläpitävät Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Samfundet Folkhälsan ja Väestöliitto. Lisäksi kodinhoitajakoulutusta järjestetään eräissä kotitalousoppilaitoksissa ja kansanopistoissa. Kodinhoitajakoulutusta järjestävät oppilaitokset sijaitsevat eri puolilla maata. Uudenmaan läänissä kodinhoitajakoulutusta antavat vain Folkhälsanin ja Väestöliiton ylläpitämät oppilaitokset.

Kodinhoitajakoulutus kuuluu uudistettavassa keskiasteen koulutuksessa sosiaalialian peruslinjaan, jonka koulutusammattien sisältöjä ja koulutuksen tarvetta selvitetään parhaillaan työskentelevässä toimikunnassa. Toimikunnan määraika päättyy 31 päivänä toukokuuta 1982. Sen ehdotuksia pysyväisluonteisesta koulutuksesta voidaan toteuttaa aikaisintaan lukuvuodesta 1984—1985.

Väliaikainen ammatillinen peruskoulutus on joustava koulutusmuoto, jolla poistetaan suu-

rien ikäluokkien aiheuttamaa koulutusvajetta ja jolla voidaan nopeasti lisätä koulutusta aloilla, joilla tällaista tarvetta ilmenee. Kodinhoitajista on paikallista, erityisesti pääkaupunkiseudulla esiintyvää puutetta. Kodinhoitajakoulutuksen pysyvä laajentaminen ei tarveselvitysten kesken-eräisyyden vuoksi ole perusteltua, mutta on kuitenkin tarvetta lisätä kodinhoitajakoulutusta ainakin tilapäisesti Uudenmaan läänissä. Tätä syystä ehdotetaan kunnallisesta kodinhoitoavusta annettuun lakiin lisättäväksi säännös, joka mahdollistaa kodinhoitajakoulutuksen väliaikaisen lisäämisen mainitun lain nojalla toimivissa oppilaitoksissa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Väliaikaiseen ammatilliseen peruskoulutukseen on valtion tulo- ja menoarviossa kuluvana vuonna osoitettu 215 miljoonaa markkaa, joka

riittää noin 10 000 aloituspaikan järjestämiseen. Laadittujen suunnitelmien mukaan väliaikaisen koulutuksen aloituspaikkojen määrä kasvaisi lähivuosina edellä mainitusta noin 15—20 prosenttia. Väliaikaisen kodinhoitajakoulutuksen kustannukset ovat noin 240 000 markkaa luokkaa kohden. Koulutuksen järjestämiseen osoitetaan edellä tarkoitettuja varoja.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivästä tammikuuta 1982. Väliaikaista ammatillista koulutusta koskevat säännökset ovat voimassa siten, että niitä sovelletaan viimeistään vuonna 1985 aloitettavaan koulutukseen. Tätä lakia ehdotetaan sovellettavaksi samana aikana.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään kunnallisesta kodinhoitoavusta 6 päivänä toukokuuta 1966 annettuun lakiin (270/66) väliaikaisesti uusi näin kuuluva 18 a §:

18 a §

Oppilaitoksen ylläpitäjä, joka valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti ja ammattikasvatushallituksen luvalla järjestää ammatillista peruskoulutusta väliaikaisesti, saa sen estämättä, mitä edellä tässä laissa on säädetty, tästä koulutuksesta aiheutuviin käyttökustannuksiin valtionosuutta niin kuin eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja

-avustuksista sekä konkotukilainoista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetussa laissa (409/79) on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1982. Sitä sovelletaan vuosina 1982—1985 aloitettavaan väliaikaiseen ammatilliseen peruskoulutukseen.

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Kalevi Kivistö